HVIDBOG OM REHABILITERING

Maribo T, Ibsen C, Thuesen J, Nielsen CV, Johansen JS, Vind AB (red)
Rehabiliteringsforum Danmark, Aarhus. 2022.

Hvidbogen – ~~revision af bogen~~
v/ Thomas Maribo

Thomas Maribo
Professor, Institut for Folkesundhed, Aarhus Universitet.
Forskningsleder DEFACTUM Region Midtjylland

DE FACTUM

VELUX FONDEN

REHPA

WHA godkendes i dag.
Accept af
WHO GAP
Global Action Plan on neurological disorders

Hvad er en hvidbog?

- Hvidbog, kritisk dokumentation og partsindlæg over for offentligheden.
- En hvidbog belyser sammenhængene på et område, som er genstand for debat, og er ofte udformet som en statusrapport.

https://denstoredanske.lex.dk/hvidbog

Hvad er rehabilitering?

- Optimering af funktionsevne
- Færrest mulige gener som følge af funktionsevnetab
- Selvbestemmelse (Autonomi)
- Tilbydes til personer, der ikke selv kan genoprette funktionsevne

Dean 2015, Wade 2016, Maribo og Vinther 2016

- Thomas Platz: Improve functioning, QoL, autonomy

HVIDBOG OM REHABILITERING

Maribo T, Ibsen C, Thuesen J, Nielsen CV, Johansen JS, Vind AB (red)
Rehabiliteringsforum Danmark, Aarhus. 2022.

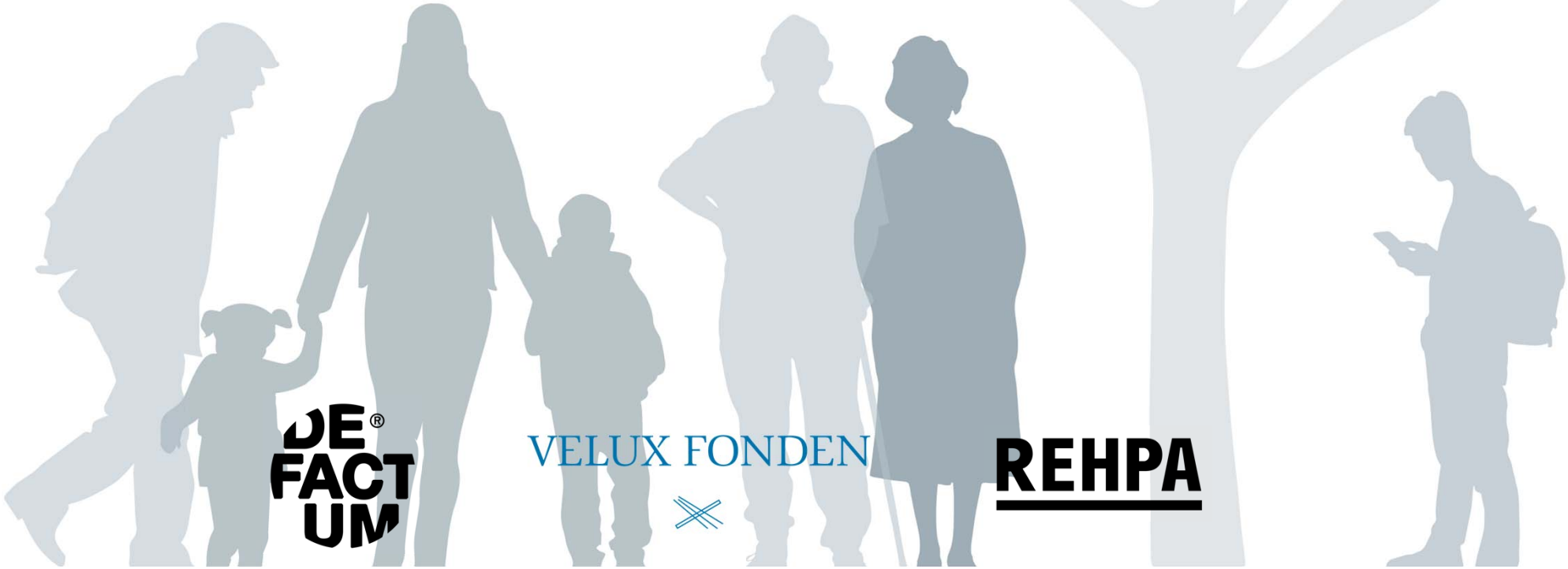

DE FACTUM

VELUX FONDEN

REHPA

Styregruppe, Hvidbog om rehabilitering

- Socialstyrelsen
- Sundhedsstyrelsen
- Styrelsen for Arbejdsmarked og Rekruttering
- KL
- Danske Regioner
- Danske Patienter
- Danske Handicaporganisationer
- Rehabiliteringsforum Danmark

Definition~~er~~ på rehabilitering

- Fra mindst 2 til fælles dansk definition
- Bakkes op af relevante styrelser, myndigheder og brugerorganisationer

- 2 høringsprocesser!
  - 1. høring – kun definition: 117 høringssvar
  - 2. høring – hele hvidbogen: 53 høringssvar

Grundlæggende værdier bag hvidbogen

1. Rehabilitering går på tværs af velfærdsområder, sektorer og fagområder
2. Det brede sundhedsbegreb
3. Biopsykosocial tilgang – som beskrevet i ICF
4. Funktionsevne påvirkes af konteksten – og helbredstilstanden
5. FN's handicapkonvention
6. WHO: Rehabilitation 2030
7. FN's verdensmål

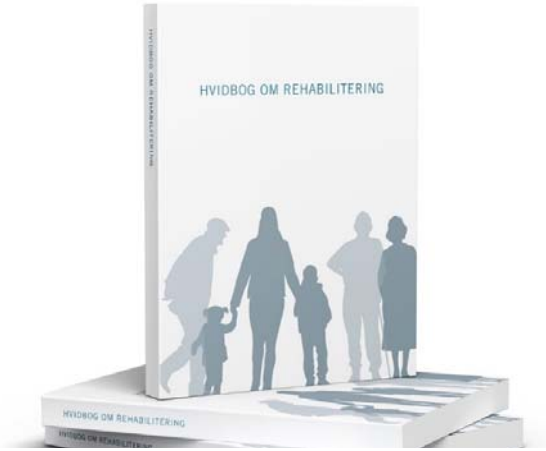

Hvad er sundhed?

- *Sundhed er en tilstand af fuldstændig fysisk, mental og social velbefindende*
- ***Sundhed skabes og leves af mennesker i deres hverdagslivs omgivelser, hvor de lærer, arbejder, leger og elsker.***
- ***Sundhed skabes, når mennesker drager omsorg for sig selv og andre, når man er i stand til at tage beslutninger og får kontrol over sine livsbetingelser og ved at sikre sig, at det samfund, man lever i, skaber betingelser, der gør opnåelse af sundhed mulig for alle***

WHO, Ottawa Charter for Health Promotion, 1986

ICF - En biopsykosocial model

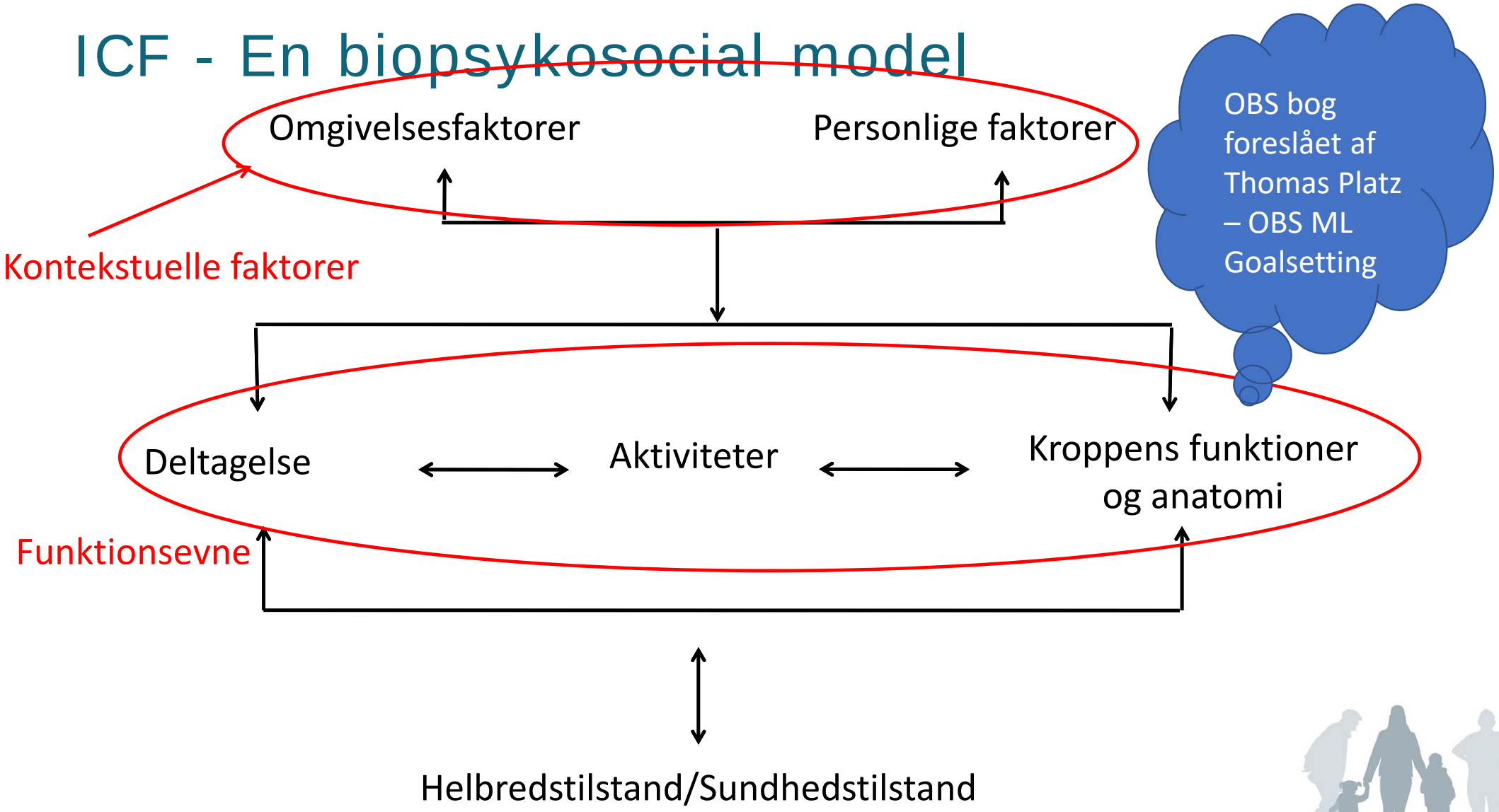

Grundlæggende værdier bag hvidbogen

1. Rehabilitering går på tværs af velfærdsområder, sektorer og fagområder
2. Det brede sundhedsbegreb
3. Biopsykosocial tilgang – som beskrevet i ICF
4. Funktionsevne påvirkes af konteksten – og helbredstilstanden
5. FN's handicapkonvention – Funktionsevnenedsættelse er ikke en egenskab ved personen, men resultatet af samspillet mellem personer med funktionsnedsættelse og omgivelsesmæssige faktorer. Lighed og deltagelse for personer med funktionsevnenedsættelse (rehabilitering er en rettighed)
6. WHO: Rehabilitation 2030 (styrk fokus og forskning i rehabilitering)
7. FN's verdensmål "Leave no one behind"

Fælles dansk definition 2022

- Rehabilitering er målrettet personer, som oplever eller er i risiko for at opleve begrænsninger i deres fysiske, psykiske, kognitive og/eller sociale funktionsevne og dermed i hverdagslivet.
- Formålet med rehabilitering er at muliggøre et meningsfuldt liv med bedst mulig aktivitet og deltagelse, mestring og livskvalitet.
- Rehabilitering er en samarbejdsproces mellem en person, pårørende, professionelle og andre relevante parter.
- Rehabiliteringsindsatser er målrettede, sammenhængende og vidensbaserede med udgangspunkt i personens perspektiver og hele livssituation.

Definitioner på rehabilitering - brugt som baggrund

1. Danmark, Hvidbog on rehabiliteringsbegrebet (2004)
2. Danmark, Sundhedsstyrelsen
3. Danmark, Socialstyrelsen
4. WHO (2017)
5. Convention on the Rights of People with Disabilities – Handicapkonventionen (2006)
6. Norge (2018)
7. Sverige (2007)
8. Finland (2016)
9. Tyskland (2020)
10. England NHS (2016)
11. Wade (2020)
12. Meyer et al. (2011)
13. Kiekens et al. (2007)
14. Community-based rehabilitation (WHO) (2010)
15. Wade (2005)
16. Hanssen, & Sandvin (2003)

Konstituerende elementer

- 19 konstituerende elementer uddybes

- Skabe fælles grundlag, og forhåbentlig øge forståelsen for et fælles sprog og tilgang til rehabilitering teoretisk såvel som i praksis

Anbefalinger i hvidbogen

1. Den enkelte persons behov, håb, ressourcer og hele livssituation skal danne afsæt for al aktivitet i rehabilitering
2. Styrk fokus på personer med særlige behov, herunder blandt andet sårbare grupper, børn og pårørende
3. Styrk den faglige kvalitet gennem forskning, vidensbasering, systematisk dataindsamling, monitorering og fælles nationale beskrivelser af rehabiliteringskompetencer
4. Styrk koordinering og sammenhæng på tværs af lovgivning, forvaltningsområder og fagområder
5. Hvidbogens indhold og anbefalinger operationaliseres og monitoreres

Rehabiliteringskompetencer

- Anbefaling 3: Styrk den faglige kvalitet gennem forskning, vidensbasering, systematisk dataindsamling, monitorering og fælles nationale beskrivelser af rehabiliteringskompetencer

Syv rehabiliteringskompetencer.
Den professionelle skal kunne:

1. Tage udgangspunkt i den biopsykosociale model
2. Arbejde som et fuldt og lige medlem af ethvert tværfagligt team
3. Arbejde på tværs af organisatoriske og geografiske grænser i samarbejde med andre professionelle og teams
4. Anerkende, acceptere og håndtere usikkerhed og kompleksitet hos personen i rehabilitering og tilbyde langvarig kontakt med personen, hvis det er nødvendigt
5. Anvende vidensbaserede generiske rehabiliteringsinterventioner
6. Anvende fagspecifik ekspertise til at hjælpe personen og understøtte processer i teamet
7. Tage udgangspunkt i de processer, der indgår i rehabiliteringsprocessen: vurdere personens behov, sætte mål, udarbejde (sammen med andre) en rehabiliteringsplan sammen med personen og evaluere indsatsen. **Alle processer forgår i samarbejde med personen og eventuelle pårørende.**

T-kompetencer

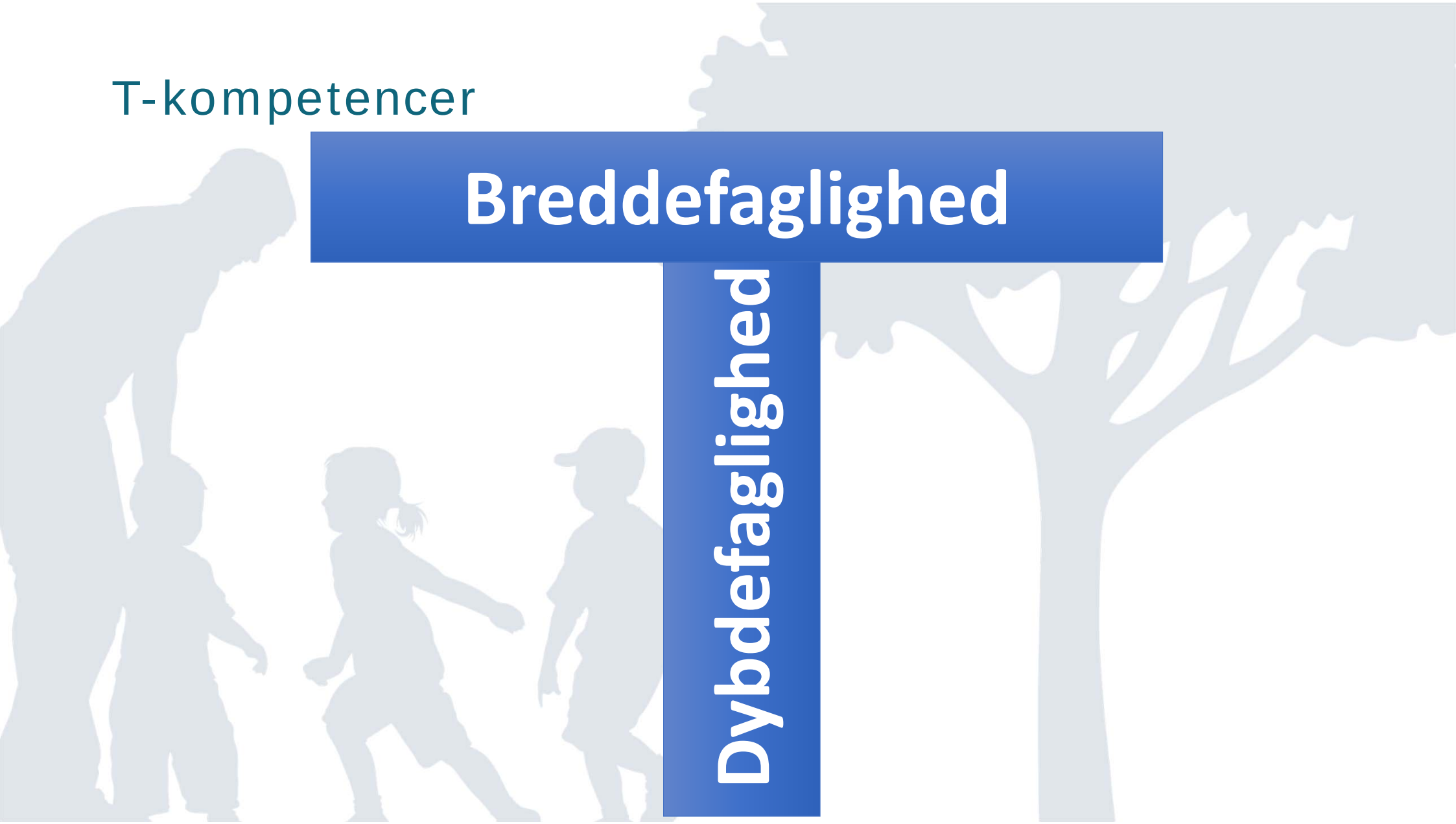

Dybdefaglighed (lodret)

- Dybdefaglighed ift egen faglighed
- Ekspertviden indenfor eget fagområde
- ”Fag-fagligheden” (grunduddannelse)

Breddefaglighed (vandret)

- Viden om den biopsykosociale tilgang
- Viden om personcentreret/recovery-orienteret tilgang
- Teamkompetencer
- Viden på tværs af organisatoriske og geografiske grænser (organisatoriske kompetencer)
- Koordinering på tværs
- Gode kommunikative kompetencer

2. april 2022

European Journal of Physical and Rehabilitation Medicine
EDIZIONI MINERVA MEDICA

ARTICLE ONLINE FIRST

This provisional PDF corresponds to the article as it appeared upon acceptance.

A copyedited and fully formatted version will be made available soon.

The final version may contain major or minor changes.

Rehabilitation definition for research purposes.

A global stakeholders' initiative by Cochrane Rehabilitation

Stefano NEGRINI, Melissa SELB, Carlotte KIEKENS, Alex TODHUNTER-BROWN, Chiara ARIENTI, Gerold STUCKI, Thorsten MEYER

Rehabilitation definition for research purposes. A global stakeholders' initiative by Cochrane Rehabilitation

In a health care context, rehabilitation is defined as a multimodal, person-centered, collaborative process including interventions targeting a person's capacity (by addressing body structures, functions, and activities/participation) and/or contextual factors related to performance with the goal of optimizing the functioning of persons with health conditions currently experiencing disability or likely to experience disability, or persons with disability

(Negrini, Eur J Phys Rehabil Med 2022)

Ligheder og forskelle

- Der er heldigvis rigtig mange ligheder!
- Cochrane er kun sundhedsområdet, hvidbogen er bredere
- Cochrane nævner functioning som mål, hvidbogen tilføjer ”meningsfuldt liv, mestring og livskvalitet”
- Cochrane nævner ikke pårørende

Tak for opmærksomheden

- TAK til de mere end 200, der har deltaget i udarbejdelsen af hvidbogen
- En særlig stor tak til medlemmerne af den tværgående ekspertgruppe, for interesse, engagement og aktive deltagelse

- Hvidbog om rehabilitering udgives af Rehabiliteringsforum Danmark i samarbejde med DEFACTUM, Region Midtjylland og REHPA, Videncenter for Rehabilitering og Palliation.
- Arbejdet med hvidbogen er økonomisk støttet af VELUX FONDEN.